Europa-Parlamentet
2019-2024

Fiskeriudvalget

2023/2049(INI)

27.6.2023

UDKAST TIL BETÆNKNING

om gennemførelse af forordningen om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter - Forordning (EU) 1379/2013
(2023/2049(INI))

Fiskeriudvalget

Ordfører: Izaskun Bilbao Barandica

PR_INI_ImplReport

INDHOLD

Side

BEGRUNDELSE – RESUMÉ AF FAKTA OG KONKLUSIONER 3

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING 5

BEGRUNDELSE – RESUMÉ AF FAKTA OG KONKLUSIONER

I henhold til artikel 48 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1379/2013 af 11. december 2013 om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter skal Kommissionen aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om resultaterne af anvendelsen af forordningen senest den 31. december 2022.

Kommissionen vedtog denne rapport den 21. februar 2023, og PECH-udvalget besluttede at udarbejde en betænkning om gennemførelsen af nævnte forordning.

Den nuværende forordning om den fælles markedsordning blev vedtaget i den samme pakke i forbindelse med revisionen af forordningen om den fælles fiskeripolitik i 2013. Revisionen i 2013 medførte nogle grundlæggende ændringer af den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter. Revisionen styrkede især producentorganisationens rolle i forvaltningen af markedet, mens flere af markedsinterventionsforanstaltningerne blev afskaffet, f.eks. foranstaltninger til permanent tilbagetrækning af fiskevarer fra konsum eller destruktion heraf. Producentorganisationer spiller også en vigtig rolle i forbindelse med konkurrencereglerne, da det kun er producentorganisationer, der er anerkendt i henhold til forordningen om den fælles markedsordning, der vil kunne fravige konkurrencereglerne og få adgang til specifikke EU-midler, der er afsat til deres forvaltning af markedet.

Forordningen om den fælles markedsordning er en integreret og vigtig del af netværket af bestemmelser, der udgør bestemmelserne i den fælles fiskeripolitik, og navnlig for at sikre et godt forvaltet og velfungerende marked for fiskevarer og akvakulturprodukter. Den bidrager væsentligt til at sikre konkurrenceevne, markedsstabilitet, gennemsigtighed og sikring af en forskelligartet forsyning af akvatiske fødevarer til forbrugerne.

Ordførerens holdning

Ordføreren glæder sig over de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af bestemmelserne i den fælles markedsordning, men mener, at der er behov for en større indsats for at sikre forbrugeroplysning, forbedre mærkning, øge markedsgennemsigtighed og øge sporbarheden af fiskevarer og akvakulturprodukter.

Ordføreren har noteret sig adskillige rapporter, der ligesom i Kommissionens rapport om gennemførelsen af bestemmelserne i den fælles markedsordning viser, at der mangler en harmoniseret anvendelse af reglerne. Ordføreren mener derfor, at Kommissionen og medlemsstaterne bør gøre en større indsats for at sikre en bedre og mere harmoniseret gennemførelse af forordningen om den fælles markedsordning. Det er vigtigt at have en mere harmoniseret gennemførelse for at sikre forbrugernes tillid til de akvatiske fødevarer, der markedsføres på det indre marked, og for at sikre lige vilkår for EU's fiskere og akvakulturbrugere.

Ordføreren glæder sig over hensigten om at fremlægge et forslag til rammelovgivning om bæredygtige fødevaresystemer med det formål at skabe yderligere gennemsigtighed og information til forbrugerne. En sådan rammelovgivning skal sikre, at den ikke skaber yderligere administrative byrder og er i overensstemmelse med de betingelser for bæredygtighed, der er fastsat i andre EU-retsakter.

Ordføreren glæder sig over resultatet af forhandlingerne om revisionen af fiskerikontrolforordningen, navnlig de regler, der har til formål at styrke sporbarhedsbestemmelserne for alle fiskevarer og akvakulturprodukter. Dette vil være en vigtig del af sikringen af sporbarhedsoplysninger for de europæiske forbrugere, og i den forbindelse er der behov for, at Kommissionen foreslår yderligere tiltag for at sikre, at disse oplysninger når ud til den endelige forbruger på en let og tilgængelig måde.

EUMOFA er det europæiske markedsobservatorium for fiskerivarer og akvakulturprodukter, og det er et markedsinformationsværktøj for EU's fiskeri- og akvakultursektor, som Europa-Kommissionen har udviklet. Det har til formål at øge gennemsigtigheden og effektiviteten på markedet, analysere dynamikken på EU's markeder og støtte virksomhedernes beslutninger og politikudformning. EUMOFA muliggør direkte overvågning af mængder, værdier og priser på fiskevarer og akvakulturprodukter fra første salg til detailleddet, herunder import og eksport. Data indsamles fra EU-landene, Island, Norge, Det Forenede Kongerige og EU-institutionerne og ajourføres hver dag.

Ordføreren mener, at dette værktøj bør anvendes yderligere af medlemsstaterne for yderligere at forbedre de data, der indsamles under instrumentet, da dette værktøj kan anvendes yderligere til at analysere markedet, og navnlig når der sker drastiske ændringer, som f.eks. under covid-19-krisen, med henblik på at aktivere kriseredskaber og muligheder for at stabilisere markedet.

EU har en stærk holdning over for IUU-fiskeriet, og der er behov for en yderligere indsats for at gøre yderligere fremskridt i den henseende. I dette arbejde mod IUU-fiskeri er forbedring af sporbarheden og gennemsigtigheden i forsyningskæden for akvatiske fødevarer af stor betydning.

Producentorganisationer spiller en større rolle i den nuværende forordning om den fælles markedsordning, og det er derfor vigtigt, at organisationer, der allerede findes i medlemsstaterne, og som varetager opgaver svarende til producentorganisationernes, anerkendes. Bestemmelserne i den fælles markedsordning har til formål at gøre forvaltningen af markedet let og især for fiskere og akvakulturbrugere og ikke at gennemtvinge strukturelle ændringer af de organisationer, der repræsenterer dem, og forsyningskæden blot for at de kan passe til en fælles EU-definition.

Ordføreren mener derfor, at Kommissionen bør lytte til Europa-Parlamentets mange opfordringer om, at kriterierne for anerkendelse af producentorganisationer bør tilpasses, så de i højere grad tilgodeser alle de forskellige organisationer i medlemsstaterne, der i vid udstrækning varetager opgaver, der falder ind under en producentorganisations mål. Eksempler på sådanne organisationer, der bør anerkendes, er cofradias og Prud'homie de pêche.

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om gennemførelse af forordningen om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter - Forordning (EU) 1379/2013
(2023/2049(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 af 11. december 2013 om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1184/2006 og (EF) nr. 1224/2009 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000[1], (forordningen om den fælles markedsordning), og til gennemførelsen heraf,

– der henviser til Kommissionens rapport af 21. februar 2023 til Europa-Parlamentet og Rådet med titlen "Gennemførelse af forordning (EU) nr. 1379/2013 om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter" (COM(2023)0101),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 20. maj 2020 med titlen "En jord til bord-strategi for et fair, sundt og miljøvenligt fødevaresystem" (COM(2020)0381),

– der henviser til sin beslutning af 20. oktober 2021 om en jord til bord-strategi for et fair, sundt og miljøvenligt fødevaresystem[2],

– der henviser til resultaterne af forhandlingerne om fiskerikontrolforordningen,

– der henviser til forretningsordenens artikel 54 og til artikel 1, stk. 1, litra e), i og bilag 3 til afgørelse truffet af Formandskonferencen den 12. december 2002 om proceduren for tilladelse til at udarbejde initiativbetænkninger,

– der henviser til betænkning fra Fiskeriudvalget (A9-0000/2022),

A. der henviser til, at det i sin beslutning om en jord til bord-strategi understregede, at gode sporbarhedsmekanismer, som imødekommer forbrugernes efterspørgsel ved at give oplysninger om, hvor, hvornår, hvordan og hvilke fisk der er blevet fanget eller opdrættet, herunder for produkter importeret fra lande uden for EU, er afgørende for at sikre fødevaresikkerheden, garantere gennemsigtighed for forbrugerne, bekæmpe ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-fiskeri) og nå målene i den grønne pagt og målene for bæredygtig udvikling;

B. der henviser til, at den foreløbige aftale mellem Parlamentet og Rådet om den reviderede fiskerikontrolforordning indeholder væsentlige forbedringer af sporbarhedsreglerne for alle fiskevarer og akvakulturprodukter; der henviser til, at disse regler vil blive gennemført over en overgangsperiode, der vil være længere end ønskelig — to år for friske og frosne produkter og fem år for forarbejdede produkter — og vil sikre, at forbrugerne får nøjagtige oplysninger; der henviser til, at forbedret mærkning vil være et redskab til bekæmpelse af IUU-fiskeri og vil bidrage til at sikre fair

[1] EUT L 354 af 28.12.2013, s. 1.
[2] EUT C 184 af 5.5.2022, s. 2.

konkurrence;

Indledning

1. minder om, at den fælles markedsordning er en integreret del af den fælles fiskeripolitik sammen med bevarelses- og finansieringsforanstaltninger og er afgørende for at nå deres mål;

2. fremhæver, at revisionen af forordningen om den fælles markedsordning i 2013 resulterede i et skift fra visse interventionstyper til en tilgang, der er mere orienteret mod det langsigtede marked med fokus på udvikling og innovation i sektoren;

Brancheorganisationer

3. mener, at producentorganisationer (PO'er) er rygraden i fiskeri- og akvakultursektoren, idet de støtter den daglige forvaltning af den fælles fiskeripolitik og muliggør en kollektiv gennemførelse heraf på producentniveau;

4. er af den opfattelse, at producentorganisationerne spiller en central rolle med hensyn til at bidrage til at nå den fælles fiskeripolitiks mål, hvilket er grunden til, at de skal støttes yderligere; bemærker, at der skal gøres mere for at fremme oprettelse, konsolidering og finansiering af producentorganisationer i hele EU, navnlig i medlemsstater, hvor primærproduktionen i vid udstrækning er forblevet fragmenteret (akvakultur, ikkeindustrielt fiskeri); mener, at en stærk tilstedeværelse af producentorganisationer er afgørende for at øge velstanden i kystsamfundene og styrke fiskernes position i forsyningskæden;

5. konkluderer, at velfungerende producentorganisationer generelt har vellykkede foranstaltninger og aktioner, men bemærker, at der stadig er mangel på producentorganisationer, der navnlig organiserer småfiskere og akvakulturbrugere; bemærker, at de nuværende akvakulturproducentorganisationer har haft særlig succes med deres salgsfremmende aktiviteter og kommunikationsaktiviteter;

6. mener, at der i øjeblikket findes organisationer i medlemsstaterne, der udfører opgaver og funktioner, der henhører under producentorganisationernes ansvarsområde, men at disse organisationer ikke kan betragtes som producentorganisationer i henhold til forordningen om den fælles markedsordning;

7. bemærker, at covid-19-krisen resulterede i en pludselig lukning af de fleste afsætningsmuligheder for friske akvatiske fødevarer, hvilket gjorde det hensigtsmæssigt at genindføre muligheden for at anvende oplagringsstøttemekanismer og udvide disse til at omfatte akvakulturproducentorganisationer;

Fælles handelsnormer

8. minder om, at mange af de handelsnormer, der indgår i forordningen om den fælles markedsordning fra 2013, stammer fra 1980'erne og 1990'erne; bemærker, at disse normer ifølge Kommissionens evaluering generelt har været relevante og effektive og har skabt merværdi;

9. påpeger, at med Kommissionens evaluering og de underliggende høringer blev der

kortlagt muligheder for at forenkle, strømline og modernisere normerne; bemærker, at der også blev konstateret et relativt lavt niveau af overvågning fra de nationale myndigheders side med hensyn til at sikre overholdelse af normerne;

10. fremhæver, at der i Kommissionens evaluering blev kortlagt mangler i den eksisterende ramme med hensyn til dens evne til at nå målene i forordningen om den fælles markedsordning;

Forbrugeroplysninger

11. er enig i, at for at den fælles markedsordning kan nå sine mål fuldt ud, skal forbrugerne gennem markedsførings- og oplysningskampagner informeres om værdien af at spise fisk og akvakulturprodukter og om det store udbud af forskellige arter, der udbydes, samt om betydningen af at forstå oplysningerne på mærkningen; mener, at forbrugerne for at kunne træffe oplyste valg bør modtage klare og omfattende oplysninger om de produkter, der sælges på EU-markedet, og at disse oplysninger bør overholde de samme regler, uanset produkternes oprindelse;

12. mener, at sporbarhed og dermed forbundne gennemsigtighedsforanstaltninger er nødvendige for at sikre overholdelse af den fælles fiskeripolitiks gældende regler; mener, at hvis disse foranstaltninger understøttes af et passende mærkningssystem, kan de garantere, at de oplysninger, der gives til forbrugerne, er troværdige og pålidelige; understreger, at et sådant mærkningssystem er afgørende for at bekæmpe både fødevaresvindel, herunder fejlmærkning, og IUU-fiskeri;

13. bemærker, at Kommissionen i sine høringer modtog rapporter, hvoraf det fremgik, at krav til obligatoriske forbrugeroplysnings ikke var blevet opfyldt i nogle medlemsstater; bemærker, at gennemførelsen i hele EU anses for at være ujævn, og at dette er særlig vigtigt i visse segmenter, såsom fiskehandlere og storkøkkener; minder om, at mærkning skal indeholde en nøjagtig beskrivelse af fiskevarer og ikke-fiskevarer, navnlig når der nævnes erstatningsprodukter, da der i mange tilfælde anvendes billeder, der får forbrugerne til at tro, at visse produkter er fiskevarer, når de ikke er det;

Konkurrenceregler

14. minder om, at producentorganisationer kan undtages fra anvendelsen af konkurrencereglerne med henblik på at nå deres mål på visse betingelser, herunder at deres aktiviteter ikke fører til opdeling af markeder, ikke udelukker konkurrence og ikke udelukker konkurrence;

15. bemærker, at denne undtagelse er afgørende for at tillade visse former for praksis, der anvendes af producentorganisationer, såsom kontrol af de mængder, der afsættes af producentorganisationernes medlemmer med henblik på at stabilisere markeder og priser, overholde bevaringskravene og undgå madspild; konkluderer, at ikke-anerkendte kollektive producentorganisationer (f.eks. kooperativer, *cofradías*) ikke kan drage fordel af undtagelsen i henhold til de nuværende kriterier for producentorganisationer;

Markedsoplysninger

16. minder om, at det europæiske markedsobservatorium for fiskeri- og akvakulturprodukter (EUMOFA) leverer markedsoplysninger til operatører i

fiskerisektoren for at hjælpe dem med bedre at forstå markedstendenser; bemærker, at et særligt websted og en særlig database har været online siden april 2013 og har været fuldt operationelt siden ikrafttrædelsen af den reviderede fælles markedsordning til gavn for forskningsorganer, interessenter og den brede offentlighed ved at øge adgangen til markedsoplysninger og -data;

17. bemærker, at EUMOFA blev anvendt til at udløse kriseforanstaltninger for at imødegå konsekvenserne af covid-pandemien;

Konklusioner

18. glæder sig over de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af reglerne for den fælles markedsordning; fremhæver behovet for en yderligere indsats for at sikre, at forbrugerne informeres ordentligt, forbedre mærkningen, øge gennemsigtigheden på markedet og øge sporbarheden af fiskevarer og akvakulturprodukter;

19. mener, at Kommissionen og medlemsstaterne er nødt til at gøre en større indsats for at opnå en mere ensartet gennemførelse af forordningen om den fælles markedsordning; er af den opfattelse, at en mere ensartet gennemførelse kan bidrage til at sikre forbrugernes tillid til de akvatiske fødevarer, der markedsføres på det indre marked;

20. glæder sig over, at Kommissionen agter at fremsætte et forslag til en lovgivningsmæssig ramme for bæredygtige fødevaresystemer med det formål at øge gennemsigtigheden og give forbrugerne flere oplysninger; fremhæver behovet for at sikre, at dette ikke skaber en yderligere administrativ byrde og er i overensstemmelse med den bæredygtighedsbetingelse, der er fastsat i EU-lovgivningen;

21. glæder sig over resultatet af forhandlingerne om revisionen af fiskerikontrolforordningen, navnlig de regler, der har til formål at styrke sporbarhedsbestemmelserne for alle fiskevarer og akvakulturprodukter; er af den opfattelse, at disse sporbarhedsoplysninger vil være meget vigtige for de europæiske forbrugere; opfordrer Kommissionen til at foreslå yderligere foranstaltninger for at sikre, at disse oplysninger når ud til de endelige forbrugere i et enkelt og tilgængeligt format;

22. mener, at medlemsstaterne i højere grad bør gøre brug af EUMOFA for yderligere at forbedre de data, der indsamles under instrumentet; er af den opfattelse, at EUMOFA i højere grad kan anvendes til at analysere markedet, navnlig når der sker drastiske ændringer såsom dem, der fandt sted under covid-19-krisen, med henblik på at aktivere kriseredskaber og muligheder for at stabilisere markedet;

23. er overbevist om, at forbedring af sporbarheden og gennemsigtigheden i den akvatiske fødevaresektors forsyningskæde er afgørende for bekæmpelsen af IUU-fiskeri;

24. gentager sin opfordring til, at kriterierne for anerkendelse af producentorganisationer tilpasses, så de i højere grad tilgodeser alle de forskellige organisationer i medlemsstaterne, der udfører opgaver, der i vid udstrækning henhører under en producentorganisations ansvarsområde; fremhæver i denne forbindelse organisationer som *cofradías* og *prud'homies de pêche*;

°

° °

25. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.